

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-742

10.10.2019

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade – plutselig? – Unntak for utett bygning?

Det oppstod vannlekkasje fra takterrasse i sikredes bygning (hotell) som trakk ned i underliggende takkonstruksjon, vegger og gulv. Selskapet avsto å dekke skaden da den etter selskapets oppfatning ikke hadde oppstått plutselig, men utviklet seg over tid. Selskapet viste også til at forsikringen har vilkårmessig unntak for vanninntrengning gjennom utett bygning. Nemnda kom til at det ikke forelå en dekningsmessig skade i henhold til vilkårene.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Ikke fastsatt

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for vannskade.

Sikrede har forsikring med følgende omfang:

Bygning

Dekkes

...

Hvilke skader?

Plutselig og uforutsett skade

...

Dekkes ikke

...

Skade ved vanninntrenging gjennom utett bygning. Likevel dekkes skade som følge av plutselig vanninntrenging i bygning fra terrenget eller grunnen når det fører til vannspeil over laveste gulv.

Den aktuelle skaden oppstod fra et tak som er oppbygd som takterrasse. Skaden ble meldt til selskapet 28.5.17.

Selskapet rekvirerte takstmann L. til å befare skaden og utarbeide takstrapport. Av rapport datert 14.6.17 fremkommer det at den aktuelle takterrassen ble bygget i 2005-2006 med membran og keramiske fliser. Det var ikke anlagt fall eller sluk på terrassen.

Årsaken til fuktproblemene beskrives slik i rapporten:

Ved snøsmelting og nedbør samler vann seg på denne takterrassen, det er ingen avløpsmulighet så vann blir stående til det fordamper. Som følge av påkjenningene gjennom årstidene med frost osv har skader i membran oppstått over tid.

Over tid har membranløsning i konstruksjonen blitt gradvis svekket og som følge av stående vann trekker dette ned i underliggende konstruksjoner og forårsaker skader i spaavdelingen.

Ved brev 27.6.17 avslo selskapet å erstatte skaden. Avslaget ble begrunnet med at skaden hadde utviklet seg over tid, og at forsikringen ikke dekket skade ved vanninntrengning gjennom utett bygning.

Sikrede var uenig i selskapets avslag og mente skaden måtte betraktes som en plutselig skade. Selskapet fastholdt sitt avslag i saken

Sikrede påklaget beslutningen til selskapets kundeombud, som fastholdt selskapets konklusjon i saken.

Sikrede klaget opprinnelig saken inn for Finansklagenemnda ved brev 13.12.17.

Ved brev av 19.2.18 ga sekretariatet selskapet medhold i at skaden var unntatt dekning.

Sikrede anmodet 12.3.18 om at saken ble nemndsbehandlet og innhentet en ny takstrapport fra takstmann T. 4.4.18. Rapporten beskrev skadeårsak slik:

Vår konklusjon er bane/foliemembran som ligger beskyttet under påstøp er antatt ikke skadeårsak i denne sammenheng. Vår vurdering til skadeårsak er overveiende sannsynlig, keramiske flis på murvegg har løsnet pga. frostspreng. Dette har medført til regnvann og smeltevann har trengt inn bak opprett på foliemembran og langsetter murvegg.

Under tidsperioden skaden oppstod var det i januar 2017 mye nedbør i kombinasjon med varme/kulde på R., noe som er unormalt i dette området på vinterstid. Det oppstod derfor unormalt mye frost og is på overflater på terrasse og tilstøtende konstruksjoner.

Ihht. mottatt informasjon av K. løsnet fliser på observert vegg i denne periode som vannlekkasjer oppsto i underliggende konstruksjoner. Det må derfor ses i sammenheng med fuktskader oppsto samtidig som fliser løsnet på murvegg.

...

På bakgrunn av rapporten ba sikrede selskapet vurdere skadens dekningsmessighet på ny.

Selskapet la takstmann T. sin rapport frem for takstmann L. for vurdering.

Etter å ha forelagt de nye opplysningene i saken for takstmann L. opprettholdt selskapet at skaden ikke kunne dekkes over forsikringen.

Ved brev av 2.4.19 anmodet sikrede om at saken ble bragt inn for nemndas behandling på nytt.

Sekretariatet vurderte saken i lys av den nye informasjon som forelå, og fastholdt sin tidligere vurdering av saken.

Sikrede anmodet etter dette om at saken ble lagt frem for Finansklagenemnda Skade.

Sikrede krever dekning for skaden og anfører at den er oppstått plutselig i vilkårenes forstand. Unntaket for skader ved vanninntrengning gjennom utett bygning kommer ikke til anvendelse.

Sikrede viser til at takstmann J. i sin rapport har konkludert med at flisene på veggen til verandaen har sprukket opp og falt ned, og det legges til grunn at årsaken til dette er frostspreng.

Membranen som har oppkant mot den veggen som var flisbelagt ble dermed eksponert for et miljø den ikke er beregnet for. Nedbør trakk inn under membranen og forårsaket skade i bygningen.

Det er årsaken til skaden som skal vurderes og det er derfor uten betydning at fuktskaden oppdages over tid. I denne saken er årsaken at flisene plutselig falt ned fra veggen pga. frostspreng. Vedrørende plutselighetsvurderingen viser sikrede til nemndsuttalelse FSN-5543. Skadehendelsen i nærværende sak anføres å være de sprekkdannelser i membranen som tillot

vanninntrengning, og påfølgende skader. Det anføres videre at en naturlig fortolkning av begrepet "plutselig" taler for at det ikke kan oppstilles noen absolutt tidsbegrensning, jf. LG-2016-148681.

Sikrede avviser at unntaket for utett bygning kan påberopes i saken og viser til FSN-5543 og FSN-7198. Dersom skaden er å anse som plutselig, må også den påfølgende vannskade være dekningsmessig idet skadeårsaken da ikke er utett tak, men den foregående skadehendelsen.

Sikrede stiller videre spørsmål ved om takstmann L. har den nødvendige uavhengighet til selskapet og om han kan avgi en objektiv faglig vurdering i saken som nemnda kan legge til grunn.

Selskapet anfører at det ikke er sannsynliggjort at skaden har oppstått plutselig, ved at fliser og membran har løsnet samtidig innenfor en periode på ett døgn.

Selskapet anfører at ved denne type konstruksjoner vil fugene trekke til seg fuktighet over tid, hvorefter fukten utvider seg litt etter litt, og tilslutt har dette utvidet seg så mye at fliser løsner. Flislimet vil også gå i oppløsning som følge av fukten, og etterhvert mister flisene festet. Skaden anføres å ikke ha oppstått som følge av en ekstraordinær hendelse, men grunnet gjentatte og normale påkjenninger gjennom vinterhalvåret/årene i kombinasjon med meget uheldige tekniske løsninger på konstruksjon grunnet manglende avrenning.

Selskapet avviser at situasjonen i FSN-5543 er sammenlignbar. I den saken kom nemnda til at issprengning i en plateskjøt oppsto plutselig, mens det her er snakk om et større område med mange fliser som løsnet.

Selskapet anfører at skaden har utviklet seg over tid og tilslutt har ført til at bygningen ble utett. Dette faller inn under unntakspunktet utett bygning i vilkårene. Selskapet viser i denne sammenheng til takstrapportene til takstmann L.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om skaden er dekket under bygningsforsikringen.

Finansklagenemnda Skades flertall, leder Wilhelmsen (dobbelstemme) og Okkenhaug, bemerker:

Flertallet mener skaden ikke er omfattet under forsikringen. Sikredes forsikring omfatter "Plutselig og uforutsett skade", men har unntak for:

Skade ved vanninntrengning gjennom utett bygning. Likevel dekkes skade som følge av plutselig vanninntrengning i bygning fra terrenget eller grunnen når det fører til vannspeil over laveste gulv.

Det aktuelle unntaket gjelder "vanninntrengning gjennom utett bygning". Dette er et unntak fra dekningen for plutselig og uforutsett skade, og unntaket må derfor gjelde selv om den aktuelle skaden skulle ha oppstått plutselig. Hvis skaden ikke har oppstått "plutselig", er det ikke grunnlag for dekning i det hele tatt. Nemnda peker for øvrig på at vilkårene sier at skaden må være plutselig, og da er det ikke avgjørende om årsaken er det.

Ifølge unntakets andre setning omfatter forsikringen noen former for plutselig vanninntrengning. Denne bestemmelsen kommer imidlertid ikke til anvendelse fordi vanninntrengningen i det aktuelle tilfellet ikke kommer fra terreng eller grunn.

Selskapets takstrapport har følgende beskrivelse av årsaken til fuktproblemene:

Ved snøsmelting og nedbør samler vann seg på denne takterrassen, det er ingen avløpsmulighet så vann blir stående til det fordamper. Som følge av påkjenningene gjennom årstidene med frost osv har skader i membran oppstått over tid.

Over tid har membranløsning i konstruksjonen blitt gradvis svekket og som følge av stående vann trekker dette ned i underliggende konstruksjoner og forårsaker skader i spaavdelingen.

Nemnda forstår dette slik at skaden på membranen har oppstått over tid, og at skaden på membranen gjør at bygningen er utett.

Sikrede har fremlagt en taksrapport med følgende omtale av skadeårsaken:

Vår konklusjon er bane/foliemembran som ligger beskyttet under påstøp er antatt ikke skadeårsak i denne sammenheng. Vår vurdering til skadeårsak er overveiende sannsynlig, keramiske flis på murvegg har løsnet pga. frostspreng. Dette har medført til regnvann og smeltevann har trengt inn bak opprett på foliemembran og langsetter murvegg.

Under tidsperioden skaden oppstod var det i januar 2017 mye nedbør i kombinasjon med varme/kulde på R., noe som er unormalt i dette området på vinterstid. Det oppstod derfor unormalt mye frost og is på overflater på terrasse og tilstøtende konstruksjoner.

Ihht. mottatt informasjon av K. løsnet fliser på observert vegg i denne periode som vannlekkasjer oppsto i underliggende konstruksjoner. Det må derfor ses i sammenheng med fuktskader oppsto samtidig som fliser løsnet på murvegg.

Nemnda forstår dette slik at skaden skyldes utett membran som følge av at keramiske fliser har løsnet pga. frostspreng. Men nemnda kan ikke se at taksten dokumenterer at frostspreng førte til "plutselig skade". Taksten sier at fliser løsnet "i denne periode" og viser til at det i januar 2017 var mye nedbør kombinert med varme/kulde. Begrepet "plutselig" er i nemndspraksis tolket slik at skaden må skje innenfor ca. 12 timer. Nemnda kan ikke se at taksten gir grunnlag for å si at skade pga. frostspreng har oppstått i løpet av så kort periode.

Sikrede viser til at en naturlig fortolkning av begrepet "plutselig" taler for at det ikke kan oppstilles noen absolutt tidsbegrensning, jf. LG-2016-148681. I den saken tok lagmannsretten utgangspunkt i at "plutselig" er ment som et generelt avgrensningskriterium for samtlige skader, og at skader som typisk utvikler seg over tid, er ment å falle utenfor, jf. flertallets syn i FinKN-2016-218. Nemnda kan derfor ikke se at dommen gir grunnlag for en annen tolkning enn det nemnda har lagt til grunn.

Nemnda kan heller ikke se at FSN-5543, hvor den bakenforliggende årsaken var issprengning som førte til plutselig skade, er avgjørende i denne saken.

Mindretallet, Pihlstrøm og Straume, bemerker:

Mindretallet mener prinsipalt at saken ikke er egnet for nemndsbehandling av bevismessige årsaker, og således bør avvises.

Dersom en skal gå inn i de takstrapportene som foreligger mener mindretallet at en må legge sikredes takstrapport til grunn. Denne fremstår som mer grundig, og den påpeker objektiv feil i rapporten fra selskapets takstmann knyttet til type hvilken membran som er brukt. Selskapets ene takst inneholder også selvmotsigelser ved at det både sies at *"årsaken er uvvist"* og at *"Årsak til skaden er utett tak"*. Det er ikke sannsynliggjort noen skade/slitasje på membranen før flisen(e) på veggen løsnet grunnet frostspreng. *"Oppbrett på foliemembran"* er en ordinær avslutning av membranen, men som blottlegges når flisene på veggen faller av som følge av frostsprengning. Vann vil etter dette kunne trenge inn i bygningen.

Slik mindretallet ser det er dette ikke en skade som har utviklet seg over tid. Redegjørelsen knyttet til "frostspreng" fra sikredes takstmann viser etter mindretallets syn at begrepet "plutselig" er oppfylt. At tidspunktet for den plutselige hendelsen ikke kan angis mer presist enn at det skjedde en gang i januar måned er her uten betydning.

Den etterfølgende vannskade må være dekningsmessig fordi skadeårsaken ikke er en utett bygning, med den forutgående skadehendelse som frostsprengningen representerer.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabeth Okkenhaug (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant)